

A Kúria a dr. Marton Kálmán ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt (levelezési cím:) alperes ellen megállapítás iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt 28.P.20.788/2007. számon megindított és a Győri Ítéltábla Pf.V.20.400/2010/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a felperes köteles az állam javára.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a felperes egyéni vállalkozóként nem teljesítette adófizetési kötelezettségét, ezért - az adóhatóság javaslatára - vállalkozói igazolványát Megyei Jogú Város jegyzője 1997. március 13-án kelt XII-553/1997. számú határozatával visszavonta. A Közigazgatási Hivatal Igazgatási és Hatósági Főosztálya 2063-2/1997. számú határozatával a jegyző határozatát helybenhagyta. 1997. augusztus 14-én a felperes a Tatabányai Városi Bíróság előtt kezdeményezte a jogerős határozat felülvizsgálatát. A per 1999. május 26-án a Pp.137.§ (3) bekezdése alapján megszűnt.

A jogerős határozat alapján az elsőfokú adóhatóság 1997. augusztus 26-án kelt 8179719983. számú határozatával törölte a felperest az adózók nyilvántartásából, mivel nem bírt tudomással a határozatok bírósági felülvizsgálatáról. A határozatot 1997. szeptember 26-án

kézbesítették a felperesnek, aki a határozat ellen nem élt jogorvoslattal. A törlésre 1997. október 14-én került sor.

A felperes 2006. november 6-án benyújtott kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes határozata törvénysértő, mert azt az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) 72. § (3) bekezdésébe ütköző módon hozta meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította azzal, hogy államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősséget nem lehetett megállapítani, mivel a nyilvántartásból törlő határozat ellen a felperes fellebbezést nem terjesztett elő. A felperes nyilatkozata szerint kára nem merült fel, tehát igénye ezen okból sem volt megalapozott.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Határozata indokolásában kifejtette, hogy a Pp. 123. §-a szerinti megállapításra irányuló kereseti kérelem nem volt megalapozott, mivel a felperes nem valószínűsítette, hogy a kereset mennyiben szükséges jogainak alperessel szemben való megóvása végett. Ezen túlmenően rámutatott, hogy a felperes az alperes magatartásából eredő károsodásának tényét nem bizonyította. Amennyiben bizonyította volna a kárt, az alperes akkor sem kötelezhető kártérítésre, mert a határozat ellen jogorvoslattal nem élt, ez a mulasztása pedig kizárja a Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján az alperes kártérítési felelősségét.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak - az elsőfokú döntésre is kiterjedő - hatályon kívül helyezését és az az elsőfokú bíróság új érdemi határozat hozatalára utasítását kérte. A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes nem tisztázta jogállását és a törléskor jogellenesen járt el.

A felperes módosított keresetében kérte annak kimondását, miszerint az alperes vállalkozói jogállását törléssel megszüntető határozata semmis, mivel az alperes jogosulatlanul olyan határozatot hajtott végre, amelyet az Áe. 72. § (3) bekezdése - a felperes által történt akkori perindításra tekintettel - a keresettel támadott határozat végrehajtására vonatkozólag halasztó hatályúvá nyilvánított.

Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pp. 215. §-ába ütközik, mert túlterjeszkedett a kereseti kérelemhez kötöttség elvén, a felperes ugyanis kártérítésre nem tartott igényt.

A felperes hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel nem tartalmaz indokolást a kereseti kérelem adatainak tekintetében. Érvelése szerint a Ptk. 349. § (1) bekezdésének nincs köze a kereseti kérelemben

érvényesített igényekhez, és jogszabálysértőnek tartotta a Pp. 123. §-ára való hivatkozást. Az iratokból megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság nem hívta fel a felperest a Pp. 123. §-ában foglaltak igazolására.

Kifejezetten kérte, hogy a Kúria az eljárást minősítse „egyéb munkaügyi pernek”.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A felperes keresetmódosításában annak megállapítását kérte, hogy a vállalkozói jogállást törléssel megszüntető határozat semmis, mert az alperes olyan határozatot hajtott végre, amelyet az Áe. 72.§ (3) bekezdése halasztó hatályúvá nyilvánított.

Tévesen hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a per „egyéb munkaügyi pernek” minősül, a perben érvényesített követelés ugyanis nem munkaviszonyból ered, ezt a felperes sem állította, ezért a felek közötti jogvita nem munkaügyi per. (Pp.349.§ (1) bekezdés).

Az ügyben eljáró bíróságok a tényállás megállapításához szükséges bizonyítást lefolytatták, annak alapján a Pp.206.§ (1) bekezdésének megfelelően állapították meg a tényállást, amelyre alapított következtetésük is helytálló. A bíróságok döntésüket a kereseti kérelem keretei között, a Pp.215.§ -ának megfelelően hozták meg, és azt a Pp.221.§ (1) bekezdése szerint kellő módon megindokolták.

A felperes az Áe. 62.§ (1) bekezdésében biztosított fellebbezés, illetve a 72.§ (1) bekezdésében szabályozott bírósági felülvizsgálat jogával nem élt, így az alperes elsőfokú határozata jogerőre emelkedett. Amint arra az ügyben eljáró bíróságok is rámutattak, a fentiekre tekintettel nincs arra jogi lehetőség, hogy a bíróság az államigazgatási határozat jogszabálysértő jellegét érdemben vizsgálja, annak felülvizsgálatára nem kerülhet sor.

A jogerős ítélet helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a megállapítás Pp.123.§-ában meghatározott feltételei nem állnak fenn, ezért jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes keresetét.

A Pp. 123. §-a értelmében a megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak alperessel szemben való megóvása végett szükséges és a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet.

A megállapításra irányuló keresetben a felperes valamely jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának bíróság általi

megállapítását kérheti. A jogvédelem szükségessége és a teljesítés követelésének kizártsága hiányában megállapítás iránti kereset nem indítható.

A jogvédelem szükségessége azt jelenti, hogy legyen a felperes oldalán olyan anyagi jogi jogosultság, amely védelemre szorul (BH 2008/270). A Pp.123.§-a a megállapítás iránti kereset eljárásjogi feltételeit szabályozza. Ezen eljárásjogi feltételek teljesülése esetén is kizárólag akkor lehet alapos az igény, ha anyagi jogi jogalappal is rendelkezik. A keresettel érintett jogviszony ismeretében lehet azt vizsgálni, hogy a Pp.123.§-ának keretein belül a megállapítási kereset érvényesítésének feltételei fennállnak-e.

A felperes hangsúlyozottan megállapítás iránti keresetet terjesztett elő, nem kívánta kártérítés megfizetésére kötelezni az alperest.

A megállapítási kereset alapjául a felperes azt jelölte meg, hogy az alperes jogellenesen hozta meg határozatát. A határozat semmisségének megállapítását amiatt kérte, hogy jogállása tisztázódjon, ugyanis tíz év munkaviszonyának fennállása függ adóigazolványa visszavonásától. Ugyanakkor a per tárgyát a felperest az adózók nyilvántartásából törölő határozat képezte, azonban ettől függetlenül a felperes vállalkozói igazolványát jogerősen visszavonták, ezért - felperes által is elismerten - a határozat jogellenességének kereset szerinti megállapítása sem eredményezheti jogállása tisztázását, így arra, mint szükséges jogvédelemre a felperes alappal nem hivatkozhat.

A Ptk. 349. § (1) bekezdése szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható. Azonban jelen ügyben a Ptk. 349.§ (1) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek hiányoznak, a közigazgatási jogviszonnyal kapcsolatos kérdésben a Pp.123.§-a alapján igény nem érvényesíthető.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp.275.§ (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A Pp.78.§ (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése szerint a felperes köteles.

Budapest, 2012. október 17.

Dr. Baka András sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

Vné

A kiadmány hitelél:

tisztviselő